

LBRIS

We know

CORINA CRISTEA

ABISURI PREVIZIBILE

**EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI**

2022

CUPRINS

Peisaj supra-ponderal la cântar sentimental	5
Duplicité en rose.....	14
Se poartă veverițe și păsări ale fericirii	22
Uciderea pruncilor	25
Și ce dacă?.....	39
Dansul.....	46
POEZII	
Beția.....	77
Dansul cocoșilor	78
Dar din dar.....	79
Email	80
Evlavie	81
Iederă	82
Insomnie.....	83
Perpetuare	84
Să nu bată ceasul.....	86
Sfatul bătrânilor.....	87
Tablou vivant.....	88
Taina jocului.....	89
Singurătate.....	90
Insula de gheață	91
Simptomele iubirii	104
Prezicătoarea.....	117
Breakfast at Tiffany's	122
Beverly Hills.....	127
Le style est l'homme même (Buffon).....	130
Un apus de soare pe APUS DE SOARE.....	144
Barcelona	147

PEISAJ SUPRA-PONDERAL LA CÂNTAR SENTIMENTAL

Priveau acolo, unde ni se părea că cerul se unește cu marea, departe... (Constantin Noica ar fi spus „depărțitor”) și uneori eram fericită. Uneori.

Cum știai când? Cum știai când e „uneori”?

Sunt momente în viață în care suntem asaltați de diferite plictiseli, care se întretaie ca motivele wagneriene și care apar deodată și nasc un fel de frumusețe pentru care evenimentele precedente nu ne-au pregătit cu nimic și sunt doar reflecte neclare ca într-o oglindă voalată a unei memorii ale inteligenței și care de fapt nu sunt decât previziunea viitorului. Momentul constatării ar trebui să fie numit flagrant delict. Deja eșecul trăirii momentului, în loc să se amplifice, devine satisfacția de a fi redus. Aceasta este realitatea previziunii noastre, speranța unor evenimente fericite, speranță care se umflă (bunica mea ar fi spus „se gômflă”) de-o bucurie pe care noi o atribuim diferitelor cauze care ne solicită și care cedează pentru a ne lăsa să recădem în vreo durere și să uităm că vrem să fim realiști. Aceasta este întotdeauna credința invizibilă care susține încăpățânat lumea noastră sensibilă. Nu avem ce face pentru a valorifica mai bine ipocrizia existentă în viața noastră, a stării de beție volitivă sau a stării de plictiseală prin care ne privim beția. Ni se pare mediocră pentru că sperăm că se va sfârși, *parfois même plus que notre vie*. O vocație.

Fiecare persoană care ne face să suferim va fi legată în gândul nostru de o divinitate care sperăm să ne

ajute să reflectăm măcar fragmentar, ajutorul acelei divinități prin contemplarea unei bucurii imaginate în locul unei dureri pe care o avem de fapt. Toată arta de a trăi nu ne servește decât să înțelegem că nu putem evita suferința. Putem recunoaște, în toată opera unui artist, cât de mult a suferit acel artist indiferent de câți ani a trăit. *À vrai dire, contre cela je me révoltais un peu. J'avais beau croire que la vérité suprême de la vie est dans l'art.* Când am vizitat Islanda, am fost copleșită de sentimentul că mă întâlnesc cu nașterea artei.

„Acolo, în Islanda, s-au păstrat Eddele – cea veche și cea nouă – cărțile sfinte ale scandinavilor păgâni – datorită împrejurării că creștinismul distrugător al timpurilor vechi, creștinismul incult și vindicativ, nu a atins țărmurile acestui colț de pământ decât abia către sfârșitul veacului al unsprezecelea.”

Acei scandinavi păgâni sunt încă acolo, adânciți în căutarea lor atât de mult, încât nu mai sunt o gândire, ci un imens suflet nemuritor (lumea pare o „nebulă” a ideilor, o lume răsturnată și copleșitoare). Spiritul nu este în exil, nu este izolat, ci este totuna cu existența, indiferent cum e ea. Poate fi o existență dansantă. Căci dansul, spun unii, e corpul în mișcare și recunosc, îmi place dansul. Am dansat „ultimul tango” cu Alecu Paleologu în timp ce soția lui de atunci, Mietta și Petru, beau ceai, în locuința aceea improvizată de ei, în casa scării unei proprietăți ale lui Alecu. Ritual sau recreativ, dansul face legătura între ființa umană și puterile universului.

Eu nu l-am uitat pe Alecu dansator, nici după amiaza aceea, când prin fereastră băteau perdele de frunziș în vara înaltă. Și totuși era încă plăcut cald în nuanțele de verde tandru ale stejarilor de afară și ale

mesteacănului care încerca să reziste prin frumusețe măreției lor.

E diferit ce simți, ce impresie îți face un om cu care mergi pe stradă, alături, și vorbești cu el familiar sau când îl privești la el acasă sau când știi despre el că are o anumită măreție istorică și trebuie să profiți de ocazie ca să-l păstrezi bine în memorie. Nu-ți vine să crezi că îți poți permite să-l întrebi ce mănâncă, ce bea, cu ce se îmbracă, ca și cum n-ar fi și el un om obișnuit. De obicei, oamenii nu fac deosebirea între Biserică și Liturghie. Pentru ei, amândouă sunt legate de credință (de credința creștină, bineînțeles). Singura formă sănătoasă și puternică a credinței este starea de emoții, în suferință sau în bogăție și ea influențează toate afecțiunile familiare, toată datoria noastră de a trăi. Îndeplinindu-ne această datorie, considerăm că existăm cinstit. Pentru că oamenii iubesc mai mult istoria bisericii decât caracterul omenesc și opiniile minții. Faptele noastre aduc cu ele teribile consecințe care nu au legătură cu ceea ce am trăit până la ele, sunt un fel de manifestare a orgoliului lui Nemesis și de aceea omul o găsește pe ea răspunzătoare de ele și se scuză pe sine pentru că ar însemna să abordeze o discuție morală. Lumea nu este așa cum ne-ar place nouă să fie, de aceea încercăm să o pipăim pe ici colo, să vedem unde e mai ușor de atacat, unde e mai ușor de condamnat și unde e mai ușor de aprobat. Noi suferim consecințele unei slăbiciuni, unei compasiuni, unei răbdări sau unei speranțe.

„This is not the first time, by a great many”, și de fiecare dată justiția pare să fi avut loc într-o sală mare, care într-o clipă a fost distrusă de un incendiu. De ce oamenii se încapățânează să creadă că lumea se schimbă? Toate umbrele trecutului n-au dispărut, abia așteaptă

să prindă supărarea unui suflet, o inimă zdrobită. De aceea, biletul lui Voislav capătă dimensiuni majore: „Nu am nici un fel de trecut. / Singura pe care o iubesc și am iubit-o din totdeauna ești tu.” (7 august 1978)

Dar nu a trecut mult timp, se știe că timpul zboară și Voislav deja se roagă: „Te rog, te implor în genunchi, oprește orice ai început pentru despărțirea noastră./ Te rog, fă ceva pentru înțelegere/ Pedepsește-mă altfel, dar nu-mi lua bucuria să te știu lângă mine pe tine și pe Tintinabula. Nu mai lăsa imaginația fără temei să facă ravagii. Nu te înrola așa repede pentru distrugere./ Nu pleca de aici. Iartă-mă pentru tot ce am putut să fac rău. Încearcă și tu să-mi oferi o lipsă de răutate./ Hai să încercăm un an de penitență pentru mine, dar nu de despărțire. Te iubesc. PS: Te rog oprește drumul despărțirii, indiferent de ce efort ai făcut în două zile, te rog!/ Dacă poți, ca un semn ai bune tale voințe, acceptă să mergem astă seară la Teatrul Național./ Voi face întotdeauna totul ca să nu te mai rănesc, ca să nu te pierd.” (10 martie 1982)

„Iubita mea, gândul meu prim și cel din urmă sunt numai la tine. Tu mi-ai dăruit tot ce am frumos, toată căldura ta, tu mi-ai dăruit-o pe Tintinabula, tu ești lumina mea. Ai cel mai frumos corp, cei mai frumoși sâni, cea mai catifelată piele și cea mai caldă îmbrățișare. Mă doare când te supăr ca și atunci când ești brutală, în voce sau în gest, cu Tintinabula. Mă doare când suferi. Bucură-te de iubirea noastră și eu voi fi cel mai supus servitor.” (9 februarie 1984)

Voislav nu e un personaj de roman, nici de nuvelă, nici măcar de o schiță. El se declară „Subsemnatul Voislav, viitor posesor al premiului Nobel pentru medicină, pentru noul tratament al bolilor inflamatorii neinfecțioase și pentru descrierea unei ipoteze fiziopatologice a

afecțiunilor inflamatorii, las moștenire, în exclusivitate, fiicei mele Tintinabula, toate drepturile ce decurg din primirea acestui premiu.” (3 aprilie 1984)

După atâta încredere urmează: „Te iubesc! Ai încredere în mine!” (10 aprilie 1984)

Nu mai repetăm, căci știm cu toții că omul, ca și viața, e schimbător. Așa că în 6 februarie 1989, Voislav avea altă părere despre sine. Are voie, nu? „Eu, Voislav, sunt un nimeni.” Dar iubea cu sinceritate: „Iubita mea, nici nu m-am gândit că tu poți fi, sau ai putut fi, nebună după bărbați. Cu atât mai mult *titlul cărții tale* este fantastic. Să știi că te iubesc fără limite, că ești totul pentru mine și că nu mă gândesc, în fiecare oră, fiecare minut, fiecare secundă, decât cum să-ți dau semne ale acestei iubiri care nu încetează din ziua când te-am cunoscut. / Fii în continuare frumoasă, splendidă, așa cum ești acum pentru a putea petrece încă niște ani frumoși! – împreună! Să dea Dumnezeu!” (16 noiembrie 2007)

Mama Tintinabulei, s-a simțit datoră să-i răspundă. Și a răspuns cu o romanță, avea voce și știa să cânte:

„Aș vrea să-ți spun că viața întreagă

E o minciună

Și că tot farmecul ei

E trecător ca ea.

Aș vrea să știi că dragostea mea

E doar o glumă,

Că mâine eu voi pleca

Și că te voi uita.

Dar sărutul tău pătimaș și fierbinte,

Mă îndeamnă să te mint

Și să-ți spun că te iubesc

Mai mult ca înainte

Deși eu aș vrea să-ți spun
Că mâine voi pleca
Și tu mă vei uita.” (15 august 2021)

Dar nu m-a uitat nici o clipă, susținea că m-a așteptat dinainte de a mă cunoaște, m-a așteptat toată viața lui până s-a căsătorit cu mine și atunci a început să fie fericit.

Ține minte! i-am zis eu. Și Odin s-a căsătorit cu o gigantă, poate la fel de mare ca mine și era păzitoarea băuturii inspirației și a poeziei. Și nu știu cum am ajuns să plantăm în grădina noastră un vișin și l-am botezat „Ygdrasil”. „Din toate miturile, care abundă mitologiile lumii, acesta al arborelui Ygdrasil este cel mai expresiv. Reducerea Universului la un arbore, în care, lângă care și sub care este izvorul întregii vieți. Este arborele vieții și poartă în el chinul veșniciei refaceri. Acest arbore îmbracă întregul Univers legând viitorul de trecut. Distrugerea și refacerea, știutul și neștiutul, ființa și neființa, toate sunt cuprinse în îmbrățișarea lui proteguitoare. Măreția eternității și nimicnicia clipei, vârful și rădăcinile lui care se ramifică în cele trei părți ale lumilor – jertfa și veninul, toate se condensează în acest singur arbore, care spune – în mitul său atât de sintetic – întregul zbuciumului trecut de omenire, din noaptea oarbă a veșniciei începutului.”

Natura poartă în ea stigmatul imperfecțiunii, știu cu toții că nu există desăvârșire și unora dintre noi le e frică de moarte. „Frica de moarte?... Teama de luptă, în care stă singurul prilej de a o întâlni?... Dar, tot ce se vede, nu-i decât imensul câmp, în care se dă și mai imensa luptă a însuflețirilor. Și după această luptă, nu se curmă oare totul prin moarte?...”

Relativă sau trecătoare, ea își afirmă prezența ei pe fiecare clipă. Ce-i oare apusul soarelui, decât preludiul

și neîncetată vestire a dispariției lui definitive?... Cei somnul, decât același vestaș al morții care va veni?...

Și oare moartea nu era pacea? Nu e ea cauzalitatea, conflictul final, după care va veni restabilirea armoniei, deci prilejul de-a aspira spre o altă întrupare."

Întruparea aceasta a creat câteva probleme în viața lui Voislav. Admițând că adevărul este femeie, nu ar putea să fie unele asemănări cu a afirma că toți filozofii, în situația în care erau dogmatici, nu se înțelegeau sau poate că nu se auzeau, atunci când vorbeau despre femeie. În cazul lui Voislav „întruparea” fusese o fetișcană care, în anii de liceu, anume la o oră de zoologie cu domnișoara Hrincu, câștigase titlul de noblețe „proasta liceului”. Domnișoara întrebase blajin: „Ce poți să-mi spui despre *pitecantropus erectus*?”. Eleva, cu un aer plictisit, ridicând din umeri: „Probabil o pasăre.” Domnișoara H. a luat foc și a decretat: „Cu siguranță că ești proasta liceului.” Și așa i-a rămas numele până a terminat liceul. S-a adăugat și cel de „prostituata a două orașe” pentru că o femeie gravidă în câteva luni, cu o burtică remarcabilă, venea săptămânal în fața liceului și urla să fie eliminată prostituata, căci bărbatul ei, un schior remarcabil în viața orașului, dar și de o prostie remarcabilă, se încurcase cu eleva. După ce femeia a născut, inculpatul Lupan, a redevenit soț cumsecade, dar eleva nu și-a pierdut titlurile câștigate. Și a plecat în Capitală unde a avut norocul să se mărite cu un rugbist onorabil, dar destinul o urmărea și rugbistul onorabil a prins-o culcându-se cu portarul blocului în care locuia. Ea s-a sinucis. Era a doua încercare de sinucidere din viața ei. Salvată la spital, a întâlnit-o Voislav, i-a fost milă dar, cu siguranță, s-a și îndrăgostit și a luat-o de nevastă. La divorț, mărturiile contra ei nu au fost flatante, au

început cu „pârâta este o fire nervoasă, a început să spargă lucruri din casă, etc.” Martorul Bălănescu a declarat că „soții nu s-au înțeles de la începutul căsătoriei din cauza soției căreia nu îi plăcea să se ocupe de gospodărie (cui îi place?), îi plăcea să meargă la distracție și să umble prin localuri noaptea. În timpul iernii a întâlnit-o într-o noapte pe la orele două sau trei în bar cu doi bărbați străini și întrebând-o de ce a venit acolo, ea i-a răspuns că asta e meseria ei, însă pârâta nu era angajată în acel local în acel timp, a mai văzut-o și altădată prin restaurante, a întâlnit-o pe pârâtă pe la orele trei patru dimineața în stare de ebrietate în Piața Palatului, când au văzut-o și alți cunoscuți.” Deși pârâta a fost prezentă în fața instanței, atât la conciliere cât și la un alt termen, aceasta a declarat că nu are martori de propus în contraprobă și nu se opune la proba cu martori cerută de către reclamant. Concluzia: s-a dus acasă și s-a spânzurat. A treia oară nu a mai scăpat și Voislav a fost eliberat.

Dar nu toate „întrupările” sunt la fel. Așa cum nu toate peisajele sunt la fel.

Romanța cu „Și tu mă vei uita” e cât se poate de realistă. Omul duce câte poate, dar nu mai multe. Unii mor, alții trăiesc și de fapt, unii de alții, nici măcar nu se deosebesc.

Tenebre

Tenebre: 1. Obscuritate. A păși în tenebre 2. Spiritul tenebrelor este demonul 3. Ceea ce este dificil de înțeles, obscur, necunoscut. Tenebrele nebuniei.

Tenebros: 1. Pădure tenebroasă. Greu de înțeles 2. Care e de humor sumbru, înconjurat de mistere. Frumusețe tenebroasă. Bărbat care lasă o impresia sumbră și romantică.